

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Retten i Lyngby
Lyngby Hovedgade 96
2800 Kgs. Lyngby
Telefon: 45 93 61 16
Telefax: 99 68 48 99

Den 30. marts 2010
FRS nr. 65/09 BH

KOPI

Center for Park og Natur
Postboks 449
1505 København V

Modtaget i
By- og Landskabsstyrelsen

- 6 APR. 2010

Sagsnr. 2009-143941 – etablering af broforbindelse over Christianshavns Kanal og Trangraven.

Ved brev af 17. november 2009 har Center for Park og Natur søgt om dispensation fra den den 16. juni 1966 tinglyste deklaration om fredning af Nyhavn, Kanalerne omkring Slotsholmen og Kanalerne på Christianshavn til etablering af en broforbindelse over Christianshavns Kanal og Trangraven, som vist på vedlagte bilag.

Som begrundelse for ansøgningen er blandt andet anført:

”.....

Københavns kommune ønsker at etablere en ny cykel- og gangforbindelse fra Nyhavn til Grønlandske Handels Plads, videre over Christianshavns Kanal og Trangraven, samt en stibro over Proviantmagasinsgraven. Projektet indbefatter opførelse af en broforbindelse over Christianshavns Kanal og Trangraven”.

.....

De seneste års udvikling i København, med bl.a. nye boliger og div. uddannelsesinstitutioner og Operaen på Holmen samt udbygningen af Amager Strandpark betyder, at der er behov for at binde byen bedre sammen”.

Fredningsnævnet har modtaget en del indsigelser mod, at der gives dispensation.

Christianshavns Lokalforsamling har således blandt andet anført, at den ansøgte dispensation strider mod fredningens formål og mod den tilstand, som fredningen søger at opretholde. De ændringer, som dispensationen vil medføre i det fredede område, er væsentlige og betydelige, både i henseende til karakteren og omfanget af indgrebet, og i den geografiske udstrækning af det område, som påvirkes. Hertil kommer, at virkningerne vil være permanente og ikke af begrænset eller midlertidig karakter.

Lokalforsamlingen finder således, at den ansøgte dispensation vil indebære en så vidtgående og permanent afvigelse fra den gældende fredning, at den kun kan gennemføres ved en ophævelse af fredningen eller ved gennemførelse af en ny fredning for området.

Lokalrådet har endvidere anført:

”Lokalrådet lægger til grund for sin vurdering, at den gældende fredning som et hovedformål har, at bevare kanalerne som et særligt karakteristisk, kulturhistorisk element i København, herunder at hindre, at opfyldninger eller anbringelse af faste indretninger, fortøjning af permanente husbåde o.l., forringer, begrænser eller eliminerer mulighederne for sejlads.

Lokalrådet finder, at et gennemsyn af de hidtidige behandlinger af ansøgninger om dispensationer, (f. eks. om tidsbegrænsede dispensationer til bygningsmæssig udnyttelse af fartøjer, ”husbåde”, og lignende anlæg) bestyrker antagelsen om, at hensynet til at undgå en forringelse af kanalernes sejlbarhed, udgør et af de væsentligste elementer i fredningens formål.

Lokalrådet lægger endvidere til grund for sin vurdering, at de ansøgte broanlæg i væsentligt omfang vil forringe og begrænse de nuværende muligheder for sejlads i Christianshavns Kanal, for ethvert fartøj som har en højde af mere end 2,3 meter.

Denne begrænsning i sejladsmulighederne vil berøre den altovervejende hovedpart af de fartøjer som i dag (i overensstemmelse med fredningens formål) er hjemmehørende i området. Begrænsningen vil desuden berøre meget store dele af de gæstefartøjer, som har fri sejlads fra Øresund direkte ind i hjertet af København via Christianshavns Kanal.

.....

Lokalrådet finder ikke, at det kan tillægges vægt, at ansøgningen beskriver hvordan broerne vil være oplukkelige, idet de fremlagte udsagn herom forekommer uklare, utilstrækkelige og i øvrigt ikke dokumenterede. Hertil kommer, at der højst er tale om ikke-bindende hensigtserklæringer, hvorfor de i fredningsmæssig sammenhæng må betragtes som spekulationer.”

Advokat Eskil Trolle, der repræsenterer Wilders Plads Ejendomme A/S, har blandt andet anført:

”Den frie adgang til havet er et fundamentalt aktiv.

Ejendomme der nyder det privilegium at være placerede således, at de ikke blot ligger ved vandet, men også med bolværker har adgang til at fortøje skibe/både ud for ejendommen med fri adgang til havet, har en værdi, som andre ejendomme ikke har.

Denne værdi er ikke blot økonomisk, men også af anden ”miljømæssig” karakter. Den sidste del af disse miljørettigheder er desværre i dag særdeles vanskelig at opføre økonomisk.

.....

Fredningsdeklarationen tinglyst den 16. juni 1966 vedrørende Københavns Kanaler, som Kommunen jo i sin tid selv tog initiativ til, forhindrer udtrykkelig ”faste indretninger” langs kanalerne, og dermed i sig selv klart Kommunens ”Små Broer”. Derfor agter min klient selvsagt også at slutte op om dem, der gør indsigelse mod Kommunens cykelprojekt via fredningsdeklarationens behandling for Fredningsnævnet for København”.

Danmarks Naturfredningsforening har blandt andet anført:

”.....

Christianshavns Kanal og Trangraven er i dag et unikt maritimt miljø i Københavns Kommune, der bruges af mange lystsejlere med motor- eller sejlbåde, der har havneplads i kanalerne. Endvidere benyttes kanalerne af mange tusinde gæstesejlere hvert år.

Danmarks Naturfredningsforening er derfor betænkelig ved, at der etableres nye broer over kanalerne, der vil være til gene for adgangen til kanalerne for sejlskibe og større motorbåde, da broerne vil medføre, at sejladsen for disse både skal afvente, at broerne åbnes, samt da sejlerne sandsynligvis vil blive pålagt en broafgift for at komme ind i kanalerne.

Broerne kan derfor medføre, at antallet af sejlbåde og større motorbåde i den nordlige del af Christianshavns Kanal og Trangraven reduceres væsentligt. Det maritime miljø i disse kanaler vil derved skifte karakter, da kanalerne herved primært kun vil blive anvendt til havnepladser for mindre motorbåde og husbåde, samt sejlads med robåde, mindre motorbåde samt havnerundfarten, medens sejlbåde og større motorbåde ikke længere vil benytte kanalerne i et nævneværdigt omfang.

Danmarks Naturfredningsforening skal derfor anbefale, at Fredningsnævnet ved en dispensation betinger sig, at ventetiden på en broåbning for skibe, der skal passere broerne, bliver så kort som mulig, samt at broafgiften for skibene holdes på et meget lavt niveau, således at generne for broforbindelsen bliver mindst mulig for sejlerne.”

Boligselskabet Lejerbo har oplyst, at de kajer, som dispensationen vedrører, ejes af Boligorganisationen Lejerbo København. Lejerbos advokat har i et brev vedrørende et forslag til ændring af fredningen af kanalerne blandt andet anført, at der i deklARATIONEN ligger en væsentlig forudsætning om at bevare besejlingen af kanalerne og det omkringliggende miljø i kanalerne. Modsætningsvist må det med rette kunne lægges til grund, at nye broforbindelser ikke kan etableres, uden at det vil være i strid med fredningen.

Indre By Lokaludvalg har ved brev af 24. marts 2010 gjort indsigelse mod, at der meddeles dispensation. Det er foreslået, at projektet afventer, at Christiansholm frigøres i 2018. Så vil projektet indgå i anvendelsen af Christiansholm. Ved at lade projektet vente, vil det også undgås, at broen over havnen fører direkte ud i den kommende metrobyggeplads på Kongens Nytorv.

Fredningsnævnet finder ikke, at en udskydelse af projektet henhører under fredningsnævnets kompetance. Tidspunktet for gennemførelse af det ansøgte projekt må antages at være indgået i overvejelserne forud for ansøgningen.

Deklarationen om fredning af kanalerne indeholder blandt andet følgende bestemmelse:

”Der må ikke uden samtykke fra Naturfredningsnævnet for København foretages opfyldning i eller væsentlige ændringer af kanalerne eller i disse anbringes faste indretninger, herunder fast anbragte skibe og andre fartøjer, der er genstand for bygningsmæssig udnyttelse af ikke rent forbigående art.”

Fredningsnævnet finder, at behovet for at binde byen bedre sammen, blandt andet ved at etablere hensigtsmæssige gang- og cykelforbindelser, bør imødekommes.

Kanalerne skal imidlertid kunne anvendes til sejlads, i påkommende tilfælde også af større skibe til forsyning af området eller bortsejlads af f. eks. byggeaffald, hvorfor det ikke tillades, at der anbringes et brofæste ude i vandet.

Med de nedennævnte betingelser meddeles i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, dispensation fra fredningen af kanalerne til etablering af en oplukkelig bro mellem Arsenaløen og Islands Plads og til etablering af en oplukkelig bro mellem Grønlandske Handels Plads og Islands Plads:

- 1) Der placeres ikke brofæste ude i vandet.
- 2) Afstanden mellem den uoplukkelige del af broerne må ikke være mindre end afstanden mellem bolværkerne i Christianshavns Kanal mellem Wilders Plads og Søkvæsthuset.
- 3) Broernes bredde må højst være 8 meter
- 4) Broerne skal i tidsrummene uden for kl. 6-9 og 15-18 afgiftsfrit med en frist på højst 90 sekunder kunne åbnes af skibe, der vil passere.
- 5) Bolværkerne under broerne bevares, men kan sænkes indtil 40 cm.

Der er ikke ved dispensationen taget stilling til, hvorvidt projektets gennemførelse kræves tvangsmæssig afståelse.

Kopi af denne skrivelse er fremsendt til By- og Landskabsstyrelsen og Danmarks Naturfredningsforening m.fl. Der kan inden 4 uger fra den dag, denne afgørelse er modtaget, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 indgives skriftligt inden fristens udløb til nærværende fredningsnævn, der videresender den til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet, der vil sende en opkrævning på gebyret, når klagen er modtaget fra fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegyn- de behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Tilladelsen må i henhold til § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

I henhold til naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, bortfalder tilladelsen, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Hans Chr. Poulsen
Formand